
FORMIDLINGSKONFERENCE 15.11 2017

”HVEM HAR EGENTLIG HOVED ELLER HALE I DET HER FORLØB?”

- DILEMMAER OG MULIGHEDER I DET TVÆRPROFESSIONELLE SAMARBEJDE OM SKOLENS FÆLLESSKABER

V. ANNE MORIN

FORSKNINGSPROJEKTET (DELPROJEKT)

”Børn i udredningsforløb samarbejde, positioner og problemforståelser”

Fokus på det tværfaglige samarbejde om børn der indstilles til udredning i PPR og børnepsykiatrien pga. en bekymring af faglig og /eller social karakter.

FORSKNINGSSPØRGSMÅL

Hvilke betydninger får psykologiske og pædagogiske indsatser i det tværfaglige samarbejde for børns deltagelses-, udviklings- og læringsmuligheder i klassefællesskabet og hvordan spiller indsatserne sammen i barnets forløb?

TEORETISK INSPIRATION

Dialektisk materialisme & Kritisk psykologi, Klaus Holzkamp (1998; 2005), Ole Dreier (2003; 2008), Charlotte Højholt (2001; 2003)

I en dialektisk materialistisk optik søger man beholde et dobbelt fokus både på de praktiske betingelser for samarbejdet og indsatsen og på den måde de medieres subjektivt af deltagerne i den sociale praksis.

Når vi skal analysere på samarbejde og fællesskabsdannelse bliver det i dette perspektiv centralt at forholde sig til både de institutionelle betingelser der er til stede for at samarbejde om fællesskabsdannelse i skolen og den måde disse institutionelle betingelser for betydning for individet.

TEORETISK PERSPEKTIV PÅ FÆLLESSKABER

Holzkamp skriver at: vi som personer alle er kilde til forandring og rådighed over livsbetingelserne (Holzkamp, 2005).

Fællesskaber er i dette perspektiv på den ene side betinget af mulighederne og begrænsningerne i de konkrete læringsrum/kontekster og samtidig er fællesskaberne intersubjektivt medieret og forhandlet. (Morin, 2014)

Hvad får indsatsen af betydning for barnets mulighed for deltagelse i og rådighed i forhold til fællesskabet?

METODE OG EMPIRI

To skoler i Storkøbenhavn og den tilknyttede Børnepsykiatri

Empiri:

Observationer af børnenes deltagelse i deres klasse

Interview med lærere, forældre, ppr-psykologer og børn

Observationer af møder på skolen i PPR og i psykiatrien

TEMAER FRA DET EMPIRISKE ARBEJDE

Opgave og ansvarsfordeling

Overblik og retning i samarbejdet

De forskellige perspektiver på barnet kan som i ovenstående eksempel resultere i konfliktende perspektiver på barnet og barnets bedste i samarbejdet men det kan også anvendes som en kilde til udforskning af mulige veje at gå for at støtte barnet

TO OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Relevansforankring i samarbejdet

En decentret tilgang til samarbejde

Relevansforankring (Morin, 2015):

Relevansforankring af processen handler om at fx udredningsarbejdet tager udgangspunkt i **relevansstrukturene** forstået som de strukturer der er relevante for barnet (fx hvordan barnet trives i klassen, hvilke fag det godt kan lide, hvad barnet godt kunne tænke sig at blive bedre til)

Empirien peger på vigtigheden af at barnets perspektiver på eget liv og egen udviklings- og læringsbane udforskes og at de professionelle i det tværfaglige samarbejde arbejder for at forbinde sig til barnets perspektiv, engagementer og mål fremadrettet.

En decentreret tilgang til samarbejde:

En decentreret tilgang til samarbejde anerkender at forskellige professionelle bidrager med forskellig viden og perspektiver på sagen men samtidig er der et mål om at overskride den afgrænsede faglighed for at opbygge nye forståelser og fælles problemløsning

AFRUNDING

Tilbage til spørgsmålet om hvordan der skabes retning i indsatsen?:

At kombinere udforskningen af barnets perspektiver, barnets mål og fremadrettede engagementer i forhold til deltagelse i fællesskabet med de forskellige fagligheders muligheder for fleksibelt at støtte op om at barnet kan nå tættere på disse mål og engagementer

---

At vi i det tværfaglige samarbejde får mere fokus på barnets bidrag sådan at samarbejdet rettes mod en udforskning af, dels hvordan det enkelte barn kan blive i stand til at bidrage ind i det fælles, dels en udforskning af eventuelle dilemmaer der stiller sig i relation til at modtage det enkelte barns bidrag

REFERENCER

Dreier, O. (2003). *Subjectivity and social practice*. Aarhus: Center for Health, Humanity and Culture, University of Aarhus, Aarhus University Press.

Dreier, O. (2008). *Psychotherapy in Everyday Life – Learning in Doing: Social, Cognitive, & Computational Perspectives*. Cambridge: Cambridge University Press.

Edwards, A. (2011). Building common knowledge at the boundaries between professional practice: Relational agency and relational expertise in systems of distributed expertise. *International Journal of Education Research*, 50(1), 33–39.

Edwards, A., Daniels, H., Gallagher, T., Leadbetter, J., & Warmington, P. (2009). *Improving inter-professional collaborations: Multi-agency working for children's wellbeing*. London: Routledge.

Holzkamp, K. (1998). Daglig livsførelse som subjektvidenskabelig grundkategori . *Nordiske udkast*, 26(2), 3-31.

Holzkamp, K. (2005). Mennesket som subjekt for videnskabelig metodik. I *Nordiske Udkast*, 33,2.

Højholt, C. (2001). *Samarbejde om børns udvikling – Deltagere i social praksis*, Gyldendal, København.

Højholt, C.: *Brugere og PPR – eller hvordan fællesskaber om børn kan skabe fællesskaber mellem børn* i *Psykologisk, Pædagogisk Rådgivning*, årg. 40 nr. 6, 2003.

Morin, A. (2014). Mentalisering og specialpædagogik: Pædagogisk arbejde med udvikling af personlige forudsætninger for at deltage i læringsfællesskaber. I *Læreren grundfaglighed: mentalisering som arbejdsredskab*. Billesøe & Baltzer.

Morin, A. (2015). Children's conduct of life – Across general school, educational psychology consultation and psychiatry. *Nordic Psychology*, 67(3), 225–240.

AARHUS
UNIVERSITET